

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Ørnen vi ikke ville have set...

HAANING I FELTEN Det så ud til at historien ville gentage sig. Helt sensationelt dukkede en ny GPS-mærket høgeørn op, få dage efter den første var trukket ud af landet. Club300 var klar til at forsyne os med GPS-data. Vi var klar til at luksustwitche. GPS-twitche. Sove længe og vide præcist hvortil vi skulle køre. Dårligt vejr forårsagede imidlertid dårlige GPS-data undervejs, og det blev umuligt at opleve fuglen nogle af dagene. Vi kunne faktisk overhovedet ikke finde den uden GPS-data på hånden, og det var tankevækkende...

Svenskerne kaldte den andenserven og levede i håbet, da årets anden høgeørn dukkede op i Danmark den 27. april, blot fem dage efter at den første høgeørn havde forladt landet. Danske twitchere der ikke fik den første, fik dermed også chancen igen. Igen var der tale om et GPS-mærket individ fra samme projekt i Frankrig, der har stået på siden 2017, hvor store redeunger mærkes med GPS-sendere. Det er første gang, at projektet har oplevet at få meldinger fra fugle så langt nordpå som Danmark. To fugle, samme år, er derfor helt exceptionelt. Den første høgeørn var mærket i Camargue i Sydfrankrig, mens den anden var mærket omkring 100-150 kilometer længere mod sydvest.

Exceptionelt er det også for Danmark med to fund, idet der hidtil blot har været fem fund herhjemme.

Det så ud til at historien skulle gentage sig igen. En GPS-mærket høgeørn. Nye informationer hver aften fra folkene bag Club300 med GPS-positioner, så vi præcist vidste, hvortil vi skulle køre.

Høgeørn, 2K, Dalby Skov den 3. maj 2020. Foto: Sakari Kauppinen

Det gik jo, som bekendt, ret godt med første fugl (læs også [denne artikel](#)), men med denne var det imidlertid ikke lige så nemt. Det startede dog godt, med en præcis position på overnatningspladsen ved Vesterbølle Plantage i Himmerland den 28. april, hvor flere observatører nåede at se den formiddagen efter. Næste nat overnattede den i Hjardemål Klit området nordvest for Vejlerne, hvor en håndfuld observatører så den tidlig morgen, inden uvejr, med blæst og regn, satte ind. Det dårlige vejr skulle vise sig at spille en stor rolle i det videre forløb.

Den 30. april løb batteriet i GPS-senderen nemlig tør pga. det dårlige vejr (det lades op af solceller), og dermed manglede vi pludselig præcise data fra fuglen. Nogle oplevede således at køre forgæves, da data var mangelfulde. Der kom imidlertid igen gode data fra fuglens sidste overnatningsplads i landet den 2-3. maj, og mange nåede heldigvis at connecte med fuglen, inden den stak sydover ved 10-tiden.

Det har været et par tankevækkende besøg fra begge høgeørne. Havde de ikke været forsynet med GPS-sendere, havde der kun været tale om et fund fra Danmark i år. Den første fugl vendte nemlig i Skagen, hvor den helt sikkert ville være blevet fundet, men officielt havde det blot været en en-dages fugl.

Den anden fugl var aldrig blevet set.

Selv da vi troede, at vi havde nogenlunde styr på den, kunne vi ikke følge med den.

Da vi slap taget med den ved Vesterbølle i Himmerland, fulgtes den mod nordvest til Farsø af Lars Grøn, der derefter skyndte sig til Løgstør, og jeg farede til Vejlerne. På trods af at vi placerede os på strategisk gode pladser, så vi den ikke. Tanken var, at den måske var drejet af og fortsat mod Skagen.

Selv om den dagen efter blev set kortvarigt at nogle få observatører i Hjørdemål Klit slap vi fuldstændigt taget. Vi var sikre på at den stadig var i området på grund af lortevejret, men den næste overnatningsplads er ukendt, da GPS-senderen, som sagt, var løbet tør.

Dermed famler vi i blinde, men regner med, at vi har regnet den ud. Fuglen må da stadig være i nærheden. Vejret den 1. maj er godt med sydøstenvind hele formiddagen, mens det skyer til om eftermiddagen. Jens Jørgen Andersen sidder ved Klitmøller. John Kyed er i Hanstholm. Jeg sidder på Bulbjerg.

Vi ser ikke skyggen af fuglen, men det viser sig, at batteriet i fuglens sender har fået lidt strøm, og om aftenen lyder meldingen på, at den overnatter ved Tvorup, vest for Klitmøller. Det får folk til at rykke, bl.a. helt fra Sjælland.

Men ak. Først næste formiddag kommer det frem, at den seneste GPS-melding er fra klokken 17.40, altså godt og vel tre en halv time før solnedgang! Dermed bliver den formodede overnatningsplads meget usikker, og fuglen ses da heller ikke i løbet af dagen.

Sent om aftenen kommer imidlertid en god melding på en sikker overnatningsplads ved Dalby Skov, syd for Kolding. Her var der mange der fik fuglen dagen efter og så den lette klokken 10 om formiddagen, hvorefter den tog højde og trak syd – og når efterhånden ud af landet, hvor den skulle have krydset grænsen klokken 13 (iflg. Club300.dk).

Høgeørn, 2K, klokken 10:03, netop lettet over Dalby Skov den 3. maj 2020. Foto: Sakari Kauppinen

Erfaringerne med de to høgeørne har vist, at selv store fugle generelt ikke ses på deres nordtræk eller omstrejfen gennem landet. De overnatter i skove eller små skovstykker, hvor "ingen" kommer, og i dagtimerne flyver de måske så højt, at der skal tilfældighed og held til, hvis de skal opdages. De to aktuelle høgeørne fortæller os med andre ord noget om, hvor lidt vi i virkeligheden ser – med mindre de ender på

”endestationer” som f.eks. Skagen. Selv når vi nogenlunde vidste hvor de var, så vi dem ikke. Det er da tankevækkende, men også lidt morsomt.

Forekomsterne giver også et billede af, hvor lidt afstande betyder for fugle. De allerede offentliggjorte flyveruter har jo afsløret, at den seneste fugl fra Danmark, bl.a. har krydset Gibraltarstrædet to gange og at den har været i både Marokko, Algeriet, Portugal, Belgien og Holland.

Det kunne være yderst interessant at få fat i alle GPS-positioner, og dermed kunne se de høgeørnes rute op gennem Jylland. Det kan måske give os et fingerpeg og en ide om rovfugletrækkets hovedruter (hvis man sammenholder det med vindretninger) op gennem Jylland.

Følger de måske den Jyske Højderyg? I al fald har Morten D.D. Hansen, i vanligt begejstrede vendinger, berettet om et godt rovfugletræk over Nørre Snede (der ligger på højderyggen), og har bl.a. set en stor skrigeørn, der senere blev set i Skagen (fjerdetaljer afslørede at det var samme fugl).

Folkene bag høgeørneprojektet er i gang med at bearbejde alle GPS-data fra de to ørne, netop for at kunne tegne de enkelte ruter og de danske fugles færden. Det er imidlertid en proces der tager tid, men de præsenterer det givetvis på deres [blog](#), hvor man bl.a. kan finde nyheder om [høgeørneprojektet i Frankrig](#), så hold øje med bloggen.

Havde det ikke været for dette projekt og deres velvillighed til at dele data ville denne, den anden høgeørn, aldrig være blevet set. Men GPS-data havde afsløret dens færd efterfølgende og den var blevet kendt som ”ørnen vi aldrig så”...

Vive la France!

Tak til Sakari Kauppinen for de flotte fotos i artiklen.

 Dato:
07. 05. 2020

 Skrevet af:
[Henrik Haaning Nielsen](#)

 Fotos af:
[Sakari Kauppinen](#)

 Emner:
SJÆLDNE FUGLE

 Tags:
GPS, GPS-DATA, HIT, HØGEØRN, TWITCH